

A Fővárosi Ítéletábra a Pacsay & Sándor Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Sándor Tamás Zoltán) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Kozmai és Fáy Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző ügyvéd: dr. Kozma Péter) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. április 18. napján kelt 69.P.21.194/2018/5/I. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. Fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes egy kormányzó párt alelnöke, a ... Szövetség elnöke és a ... Alapítvány alapítója. Az alapítványt 2017. április 10. napján vette nyilvántartásba a Fővárosi Törvényszék. Az alapítvány székhelye kezdetben a felperes lakóhelyével azonos volt, majd 2017. május 29-én arról hozott döntést a szervezet, hogy egy másik címre módosítja a székhelyet. Ennek a változásnak az átvezetése 2017. június 29-én történt meg. 2017. július 24-én a ... Szövetség költségvetési támogatásból származó 2 milliárd forintot utalt át a ... Alapítvány részére.

Az I. rendű alperes 2018. február 1-jén a szerkesztésében megjelenő ...hu internetes sajtótermékben „Hamarosan épülhet ... birkózóakadémiája” címmel jelentetett meg cikket.

A szerző a cikkben beszámolt arról, hogy idén tavasszal kezdhetik építeni a felperesnek, az egyik kormányzópárt alelnökének a ... akadémiáját ...en. Egy ellenzéki parlamenti képviselő kérdésére a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára a beruházással kapcsolatban részleteket nem árult el. A cikk tájékoztatott arról is, hogy a kormányzópárti rezsibiztos által alapított és lakhelyére bejegyzett ... Alapítvány korábban 2 milliárd forint költségvetési támogatást kapott, hogy fölépítse a ... multifunkcionális sportcsarnokát ...en.

A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest, miszerint a cikk címében valótlanul állította, hogy a felperes birkózó akadémia tulajdonosa

lenne, illetőleg birkózó akadémia a tulajdonába kerülne. Továbbá valótlanul állította azt is, hogy az alapítvány a felperes lakhelyére van bejegyezve.

A valóság ezzel szemben az, hogy felperesnek nem áll tulajdonában az alapítvány által felépítendő multifunkcionális sportcsarnok, másfelől lakhelyére sincs bejegyezve az alapítvány.

Előadta keresetében, hogy valótlan tényállításokat tartalmazott a felperes személyére nézve az internetes sajtótermék. Az alapítvány által felépítendő multifunkcionális sportcsarnok ugyanis nem a felperes, hanem a birkózóakadémia tulajdonába kerül. Másrészt a közlemény megjelenésekor az alapítvány székhelye sem volt azonos a felperes lakóhelyével.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Elsődlegesen azzal védekeztek, hogy a sérelmezett közlések valós tények. Utaltak arra is, hogy a per során a cikk frissült és annak címe alatt a felperes ügyvédjére utalással közleményt tettek közzé. Eleget tettek ekként a helyreigazítás iránti kérelemnek a helyreigazítási jog elismerése nélkül.

Hivatkoztak arra, hogy valós, hogy valós az a közlés, mely szerint az akadémiát, melynek tulajdonába kerül a sportkomplexum, a felperes alapította, ezért az I. rendű alperes alappal állította, hogy az a felperesé. A bírósági gyakorlat alapján az alapító személyek és az alapítvány közti birtokosi szerkezetnek való megfeleltetés sajtójogilag teljes mértékben a valóságnak megfelelő. Arra hivatkoztak másodlagosan, hogy az I. rendű alperes a cikkben véleményét fejezte ki.

Előadták továbbá, hogy a támogatással kapcsolatos képviselő-testületi döntés idején az alapítvány székhelye a felperes lakóhelyével volt azonos. A cikk tartalmát tekintve ezért lényegtelen tévedés, hogy a cikk megjelenésekor már más volt a székhely, a cikk ugyanis nem az alapítvány székhelyéről, hanem a támogatásról szól.

Kifogásolták azt is, hogy az I. rendű alperes nem állította azt, miszerint az akadémia a felperes tulajdona lenne. Kiemelték a PK 12. számú állásfoglalásra hivatkozva, hogy a médiatartalom nem egy jogi szakcikk, az átlagolvasó nem tulajdonít neki olyan értelmezést, miszerint az a felperes tulajdonában állna. Az olvasó számára az tűnik ki a médiatartalomból, hogy a birkózóakadémia felperes „gyermeké,” felpereshez kapcsolódik.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül ahu hírportálon délelőtt 8:59 és 9:40 óra közötti közzététellel, a „... Belföldi Hírei” rovat kezdőlapjának tetején, a 2018. február 1. napján megjelent „Hamarosan épülhet ... birkózóakadémiája” című cikkel egyező terjedelemben, középre igazítva, saját költségén az alábbi helyreigazítást közölje:

„Helyreigazítás

A 2018. február 1. napján közzétett „Hamarosan épülhet ... birkózóakadémiája” című cikkünk címében és a cikkben valótlanul állítottuk, hogy idén tavasszal kezdenek építeni alelnök ...akadémiáját ...en, továbbá hogy a ...Alapítvány ... lakóhelyére van bejegyezve.

A valóság ezzel szemben az, hogy ...nak nem áll tulajdonában a ... Alapítvány által felépítendő ...multifunkcionális sportcsarnoka, és a ... Alapítvány székhelyét ... lakóhelyéről a 2017. május 29. napján hozott határozatával a ... számra változtatta meg."

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 7.200 forint, a II. rendű alperest pedig, hogy 28.800 forint illetéket. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 152.400 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság döntését a PK 12. számú állásfoglalásra, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) bekezdése, a 496. § (4) bekezdés a), b) pontjaira, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésére alapította.

A PK 12. számú állásfoglalás II. pontja alapján az általánosan tájékozott médiafogyasztó mércéjét

alapul véve, szövegösszefüggésében értelmezve a közleményt arra jutott, miszerint abból, hogy a felperes alapítója az alapítványnak, másrészt az alapítványt a lakhelyére jegyezték be, adódik az a kifogásolt következtetés, hogy a felperes akadémiaja épül. Megítélése szerint, az I. rendű alperes az alkalmazott birtokos szerkezetet használva mellőzi annak a jogcímnek az ismertetését, amellyel a felperesnek az épülő sportkomplexumon fennálló jogai körülírhatóak lennének, azonban igen pontosan leírja az objektív valóság azon elemét, hogy a felperes hatalmat gyakorol felette, arra hatással, befolyással bír, számára az valamilyen hasznot hajt, a vagyonát gyarapítja. A további közlésekkel az alperes azt tette közzé, hogy ezen tényállításnak az a ténybeli alapja, hogy a felperes az alapítvány alapítója, továbbá a székhely-lakóhely azonosság is azt mutatja, hogy az akadémia az övé. Ebből arra következtetett, hogy az alperesi közlés valótlan tényállítások közzétételét eredményezte, amely egyúttal mind az alperes, mind a médiafogyasztók téves, valótlan következtetésére vezet.

Megítélése szerint a felperes által a sajtó-helyreigazítási kérelmében választott szöveg logikailag megfelel a valótlan tényállítással szembeni való tényeknek, nem sérelmezhető ezért az, hogy a felperes helyreigazító szövegében tulajdonra utal.

A felperes által kért helyreigazításban az áll, hogy mi az alapítvány székhelye, az elsőfokú bíróság szerint helyes értelmezés mellett ez azt jelenti, hogy a közlés időpontjában hol található a székhelye. A felperes azonban valós tények közzétételét is kérte. A valóság pedig az, hogy az alapítvány a felperes lakóhelyével korábban azonos volt, de az egy adott időpontban megváltozott, ezért ennek közzétételét rendelte el. Ezért ennek megfelelően határozta meg a sajtó-helyreigazító közlemény szövegét.

Az I. rendű alperes által végrehajtott szövegmódosítás kapcsán úgy foglalt állást, hogy abból nem tűnik ki, hogy azt helyreigazításként tette közzé az I. rendű alperes, csak annyi, hogy a felperes ügyvédjének kérésére közölték a hivatkozott részletet, ezért az önkéntes helyreigazítás a rendeltetését nem tölti be. A bocsánatkérés tekintetében a keresetet elutasította.

A pernyertesség pervesztesség arányát 80-20 %-ban állapította meg, a perköltségről ennek megfelelően határozott a Pp. 81. § (5) bekezdése, a Pp. 82. § (1) bekezdése és Pp. 83. § (2) bekezdése alapján. Figyelembe vette azt is, hogy az alperesi képviselő nem mutatott be a tárgyaláson költségjegyzéket.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását, valamint a felperes kötelezését az első- és másodfokú eljárás költségeinek megfizetésére.

A felülbírálati jogkör gyakorlását a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján kérték, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság által levont téves következtetések miatt az ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését.

Az első közlés kapcsán arra hivatkoztak, hogy az alapján, hogy a felperes által alapított ... Alapítvány építeti a birkózó akadémiát az alperes okkal állíthatta azt, hogy az akadémia a felperesé. A bírósági gyakorlat a jogi személyeket alapító személyek és az alapított jogi személyek közti azonosítást a sajtójogilag teljes mértékben megfelelőnek, a valósággal egyezőnek tartja.

Valós közléssel szemben, ezért helyreigazításnak nincs helye.

Másodlagosan változatlanul hivatkozott arra, hogy a cikk szerzője alappal fejezhette ki azon véleményét, hogy az akadémia a felperes tulajdona, hiszen a felperes, mint alapító által alapított alapítvány tulajdonába kerül a majdan elkészülő birkózó akadémia.

A felperes lakóhelyére bejegyzett alapítvánnyal kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban igazolta, hogy az alapításkor, illetve a támogatással kapcsolatos képviselő-testületi döntés idején az alapítvány székhelye a felperes lakcímeire volt bejegyezve. Mindezek alapján a második részletben foglalt közlés is valós, ez alapján helyreigazításnak nincs helye.

Utalt arra, hogy a PK 12. számú állásfoglalást szem előtt tartva a teljes mondatot összefüggéseiben

nézve megállapítható, hogy a valóságnak teljes mértékben megfelelt a közlés. Másodlagosan hivatkozott arra, hogy lényegtelen tévedésnek minősül a cikk fő gondolatát tekintve az, hogy a cikk megírásakor már nem a felperes lakcíme volt az alapítvány székhelye, mivel a cikk nem az alapítvány székhelyéről szól, az csupán mellékszála a támogatással, illetve a beruházással kapcsolatos tájékoztatásnak.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont következtetései is helyesek, a jogi álláspontja is megalapozott, az elsőfokú bíróság ítélete a felperesi érveket okszerűen és tételesen cáfolta.

Hangsúlyozta, hogy a cím nem csupán egy a sajtócikkben szereplő gondolatok közül, hanem az olvasók figyelmének felkeltésében és az írás tartalmának megragadásában központi szereppel bíró kiemelt tartalom. A cikk többi részétől ezért függetlenül, önállóan is vizsgálándó, és nem szerepelhet benne olyan lényeges, megtévesztő pontatlanság vagy valótlanosság, amely a cikk egésze szempontjából fontos. Ezt alátámasztja az Alkotmánybíróság fellebbezési ellenkérelméhez csatolt 8/2018. (VII. 5.) AB határozata is. Az alperesek már a cikk címében megtévesztették az olvasókat és valótlanul állították, hogy tulajdonosa lenne a felperes a birkózóakadémiának.

A cikkben pedig az is valótlan, hogy az alapítvány a lakhelyére lenne bejegyezve.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés alapos.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet részben elutasító rendelkezése.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között, az ott megjelölt, Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör korlátaira is figyelemmel vizsgálta felül.

A felek között a tényállás nem volt vitás, a szöveg értelmezése, és az ebből levonható következtetések tekintetében állt fenn jogvita a felek között. A másodfokú bíróságnak a fellebbezésben foglaltak alapján elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a PK 12. számú állásfoglalásra, a szöveg egészére és összefüggéseire tekintettel hogyan kell értelmezni a jelzős szerkezet által kifejezett közlést, különös tekintettel a cím önálló hírértékére. A közlés tényállításnak vagy pedig véleménynek minősül-e. Továbbá abban, hogy az alapítvány felperes címére történő bejegyzésére vonatkozó kijelentés valótlan tényállításnak minősül-e, vagy valós tényállításnak, esetleg a felperes megítélése szempontjából közömbös, lényegtelen tévedésnek.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival nem értett egyet az alábbiakra figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a PK 12. számú állásfoglalás alapján a sérelmezett közléseket a szöveg egészére, összefüggéseire és az átlagolvasó értelmezésére tekintettel kellett értelmeznie. A birtokos szerkezet ugyanakkor nem minden esetben tulajdoni jogviszonyt fejez ki. A másodfokú bíróság nem értett egyet ezért azzal a következtetéssel, hogy az átlagolvasó a közlést úgy értelmezné, mintha a felperes tulajdonába kerülne az épülő akadémia (sportcsarnok), illetve az a magánvagyonát gyarapítaná. A cikk egészéből is kiderül, hogy a felperes politikus, kapcsolata az épülő sportcsarnokkal az általa az akadémia létrehozása érdekében alapított, és

lakhelyére bejegyzett ... Alapítványon keresztül áll fenn, és az épülő sportcsarnok nem az ő tulajdonát képezi. A csatolt iratokból (2017. május 24-i előterjesztés) megállapítható, hogy a felperes támogatója az akadémiának. Az alapítói, támogatói kapcsolat pedig leírható akként, hogy a felperes akadémiaja.

A kifogásolt részlet ezért nem valótlan tényállítás, hanem ténybeli alapokkal rendelkező következtetés, amellyel szemben az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján helyreigazításnak nem volt helye. A másodfokú bíróság továbbá utal e körben arra is, hogy a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban is irányadó döntésként hivatkozott ügy indokolására figyelemmel értékítéletnek, következtetésnek minősülő közlés esetén is szükséges, hogy azt elegendő ténybeli alap támassza alá [EJEB, Csánics kontra Magyarország (12188/06), 2009. január 20., 39. bekezdés]. Jelen esetben ez az alapítói és támogatói kapcsolat folytan fennállt.

Ezért nem lehetett annak sem ügydöntő jelentőséget tulajdonítani, hogy a felperes lakhelye már nem egyezik az alapítvány székhelyével. Ez a cikkben leírt alapítói, illetve a támogatói kapcsolatot, az alapítvány, az épülő sportcsarnok és a felperes közötti összefüggéseket nem érinti.

A felperes helytállóan hivatkozott arra - figyelemmel a 8/2018. (VII. 5.) AB határozatban foglaltakra is -, hogy a címnek önálló hírértéke van. A címben önmagában a birtokos szerkezet ugyanakkor, mivel a felperes politikus, politikai támogatást is kifejezhet, amire az építmény (birkozóakadémia) mérete, közcélú jellege is ráerősít. Az átlagolvasó nem arra következtet ezért önmagában a címből, hogy a felperesi politikus magántulajdonába kerülő sportcentrum épül.

A címben szereplő birtokos szerkezet miatt, valótlan tényállítás hiányában, ezért nem volt alapja az Smtv. 12. § (1) bekezdés alapján helyreigazítás elrendelésének.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján helytállóan állapította meg, hogy a felperes által alapított alapítvány eredetileg a felperes lakcíme volt bejegyezve, később ez módosult. Az a megfogalmazás, hogy a felperes által alapított és a lakóhelyére bejegyzett az alapítvány, kétségtelenül tényállítás.

Az átlagolvasó a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel a közlést valóban úgy is értheti, hogy jelenleg is azonos a székhely és a felperes lakcíme. A PK 12. számú állásfoglalás azonban abból a szempontból is irányadó, hogy mi tekinthető a felperes személyével összefüggő lényegtelen pontatlanságnak, közömbös részletnek. Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az alapítvány felperesi alapításának, lakcímevel azonos bejegyzésének az állami támogatás, és a felperes alapítványhoz kötődő kapcsolata miatt van jelentősége. Ebből, és a politikus felperes megítélése szempontjából egyebekben is közömbös az átlagolvasó előtt, hogy az alapítvány utóbb a székhelyét megváltoztatta.

A bejegyzés ténye valós volt, az pedig, hogy a székhelyét az alapítvány utóbb megváltoztatta, a felperes megítélése szempontjából közömbös pontatlanság, ami miatt helyreigazításnak nincs helye. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján ezért nem volt helyreigazítás elrendelhető a második kifogásolt közlés kapcsán sem.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a fellebbezett körben megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

A fellebbezés eredményre vezetett, ugyanakkor a jogi képviselővel eljáró alperes a másodfokú

eljárásban sem terjesztett elő költségjegyzéket, erre tekintettel a Pp. 81. § (5) bekezdése alapján javára első-, illetve másodfokú perköltség sem volt megállapítható.

A le nem rótt kereseti és fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2018. szeptember 7.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró